

Rozporządzenie w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej

z dnia 3 sierpnia 2000 r.

w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli

Tekst jednolity - uwzględniono zmiany z projektu zmiany rozporządzenia

Na podstawie art. 9g ust. 10 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997r. Nr 56, poz. 357, z 1998r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 2000r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz.239 i Nr 22, poz. 291) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa sposób odbywania stażu, rodzaj dokumentacji załączanej do wniosku nauczyciela o postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne, zakres wymagań kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych dla uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego, z uwzględnieniem zróżnicowania grup nauczycieli, oraz tryb działania komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych, a także wzory zaświadczeń o akceptacji lub zdaniu egzaminu oraz wzór aktu nadania stopnia awansu zawodowego.

§ 2.

Ileokroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) Karcie Nauczyciela - rozumie się przez to ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela,

2) nauczycielu - rozumie się przez to nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2 pkt 1-3 Karty Nauczyciela,

3) szkole bez bliższego określenia - rozumie się przez to jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2 pkt 1-3 Karty Nauczyciela,

4) dyrektorze szkoły - rozumie się przez to osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2 pkt 1-3 Karty Nauczyciela.

5) uczniach - rozumie się przez to uczniów, słuchaczy i wychowanków.

§ 3.

1. Nauczyciel stażysta ubiegający się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

1) poznawać organizację, zadania i zasady funkcjonowania szkoły, w tym:

a) sposób prowadzenia obowiązującej w szkole dokumentacji,

b) przepisy dotyczące zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy,

2) uczestniczyć jako obserwator w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu lub innych nauczycieli, w wymiarze co najmniej dwóch zajęć w miesiącu, i omówić z prowadzącym obserwowane zajęcia,

3) prowadzić zajęcia z uczniami, w obecności opiekuna stażu lub dyrektora szkoły, w wymiarze co najmniej jednego zajęcia w miesiącu oraz omawiać je z osobą, w obecności której zajęcia zostały przeprowadzone,

4) uczestniczyć w wewnątrzszkolnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli

- z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której odbywa staż.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego obejmują :

1) umiejętność prowadzenia zajęć w sposób zapewniający właściwą realizację statutowych zadań szkoły, w której nauczyciel odbywał staż,

2) znajomość środowiska uczniów, ich problemów oraz umiejętność współpracy ze środowiskiem uczniów,

3) umiejętność omawiania własnych lub obserwowanych zajęć,

4) znajomość organizacji i zasad funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż.

§ 4.

1. Nauczyciel kontraktowy ubiegający się o awans na stopień nauczyciela mianowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

1) uczestniczyć w pracach organów szkoły związanych z realizacją zadań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych wynikających ze statutu oraz potrzeb szkoły,

2) samodzielnie lub przez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności zawodowe,

3) poznawać przepisy dotyczące systemu oświaty, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 Karty Nauczyciela - przepisy dotyczące pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w zakresie funkcjonowania szkoły

- z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której odbywa staż.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego obejmują:

1) umiejętność organizacji i doskonalenia własnego warsztatu pracy, analizowania i dokumentowania własnych działań, a także oceniania skuteczności i dokonywania stosownych korekt w tym działaniu; w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela, wykazywanie umiejętności samodzielnego opracowania indywidualnych planów pracy z dzieckiem i prowadzenia karty pobytu dziecka w szkole oraz aktywnego działania w zespole do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków,

2) umiejętność uwzględniania w swojej pracy problematyki środowiska lokalnego oraz współczesnych problemów społecznych i cywilizacyjnych,

3) uczestnictwo w realizacji zadań ogólnoszkolnych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych lub innych wynikających ze statutu oraz specyfiki typu i rodzaju szkoły,

4) umiejętność wykorzystywania w swojej pracy technologii komputerowej i informacyjnej,

5) **znajomość zagadnień** z psychologii, pedagogiki i dydaktyki oraz ogólnych problemów oświatowych, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w zakresie specyfiki zadań realizowanych przez nauczyciela,

6) znajomość przepisów dotyczących systemu oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich, w zakresie funkcjonowania szkoły, w której nauczyciel odbywał staż, oraz umiejętność posługiwania się tymi przepisami.

§ 5.

1. Nauczyciel mianowany ubiegający się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w okresie odbywania stażu powinien w szczególności:

1) podejmować działania mające na celu doskonalenie warsztatu i metod pracy,

2) uczestniczyć w realizacji zadań wykraczających poza wykonywane obowiązki służbowe,

3) samodzielnie lub przez udział w różnych formach doskonalenia, pogłębiać wiedzę i umiejętności służące własnemu rozwojowi oraz podniesieniu poziomu pracy szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony

- z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której odbywa staż.

2. Wymagania niezbędne do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego obejmują:

1) opracowywanie i wdrażanie przedsięwzięć i programów na rzecz doskonalenia swojej pracy i podwyższania jakości pracy szkoły, w tym wykorzystywanie i doskonalenie umiejętności stosowania technologii komputerowej i informacyjnej,

2) umiejętność dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi pracownikami szkoły,

3) realizację co najmniej czterech z następujących zadań:

a) opracowanie i wdrożenie programu dotyczącego działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych odpowiednio z oświatą, pomocą społeczną lub postępowaniem w sprawach nieletnich,

b) opracowanie co najmniej dwóch publikacji, referatów lub innych materiałów związanych z wykonywaną pracą **i opublikowanie ich, wygłoszenie lub popularyzację w innej formie**; w przypadku nauczycieli szkół artystycznych za spełnienie tego zadania uznaje się także prowadzenie aktywnej działalności artystycznej,

c) prowadzenie otwartych zajęć, w szczególności dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych, lub podejmowanie działań związanych z wewnątrzszkolnym doskonaleniem zawodowym,

d) aktywna i systematyczna współpraca ze strukturami samorządowymi lub innymi organizacjami działającymi na rzecz edukacji, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich,

e) wykonywanie zadań egzaminatora okręgowej komisji egzaminacyjnej, eksperta komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy, rzeczoznawcy do spraw programów nauczania, podręczników, środków dydaktycznych, programów wychowania przedszkolnego; w przypadku nauczycieli szkół artystycznych - także konsultanta Centrum Edukacji Artystycznej,

f) pełnienie funkcji doradcy metodycznego, uzyskanie kwalifikacji edukatora lub trenera terapeuty,

g) uzyskanie dodatkowych kwalifikacji zawodowych umożliwiających poszerzenie zakresu działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych z zadaniami szkoły,

h) wykonywanie samodzielnie lub we współpracy z zespołem innych zadań na rzecz edukacji, pomocy społecznej, postępowania w sprawach nieletnich lub uzyskanie znaczących osiągnięć w pracy zawodowej.

4) umiejętność rozpoznawania i rozwiązywania problemów edukacyjnych, wychowawczych lub innych, z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony.

§ 6.

1. Dyrektor szkoły zapewnia prawidłowy przebieg stażu.

2. Nauczycielowi odbywającemu staż dyrektor szkoły zapewnia możliwość obserwacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych oraz innych prowadzonych w szkole, a także udział w formach kształcenia ustawicznego, jeżeli wynika to z zatwierdzonego planu rozwoju zawodowego i potrzeb szkoły.

3. Dyrektor szkoły zbiera informacje o realizacji przez nauczyciela zadań wynikających z jego planu rozwoju zawodowego oraz efektach prowadzonych przez nauczyciela zajęć.

4. Sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciel składa dyrektorowi szkoły w terminie do 30 dni od dnia zakończenia stażu.

5. Plan rozwoju zawodowego nauczyciela zatwierdza dyrektor szkoły w ciągu 30 dni od dnia rozpoczęcia zajęć.

§ 7.

1. Dokumentacja załączona do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego powinna, z zastrzeżeniem ust. 2, obejmować:

1) dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji zawodowych lub poświadczone kopie tych dokumentów, **a w przypadku nauczyciela kontraktowego i mianowanego - akt nadania stopnia awansu zawodowego,**

2) zaświadczenie dyrektora szkoły o wymiarze zatrudnienia nauczyciela oraz zajmowanym przez niego stanowisku w okresie odbywania stażu; w przypadku nauczyciela, który w okresie odbywania stażu zmienił miejsce zatrudnienia, oraz nauczyciela zatrudnionego w kilku szkołach, w każdej w wymiarze mniejszym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć, łącznie w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego wymiaru zajęć, należy załączyć zaświadczenia ze wszystkich szkół, w których nauczyciel był zatrudniony w okresie stażu, o ile nie jest możliwe udokumentowanie zatrudnienia świadectwami pracy,

3) zatwierdzony plan rozwoju zawodowego oraz sprawozdanie z jego realizacji,

4) ocenę dorobku zawodowego za okres stażu,

5) w przypadku nauczyciela mianowanego - dokumentację potwierdzającą spełnianie wymagań określonych w § 5 ust. 2.

2. Dokumentacja nauczyciela, który nie ma obowiązku odbywania stażu, załączona do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, obejmuje dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 5, zaświadczenie pracodawcy o spełnieniu wymagań dotyczących okresów pracy, urlopowania lub zwolnienia z pracy wymaganego do złożenia wniosku, jeśli okresów tych nie można udokumentować na podstawie świadectw pracy, a ponadto:

1) w przypadku nauczyciela, któremu powierzono stanowisko dyrektora szkoły - sprawozdanie z ostatnich dwóch lat pracy obejmujące w szczególności charakterystykę i rozwój kierowanej przez niego szkoły w tym okresie, z uwzględnieniem wyników mierzenia jakości pracy szkoły oraz programu rozwoju szkoły,

2) w przypadku nauczyciela, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 Karty Nauczyciela - sprawozdanie z ostatnich dwóch lat pracy zawierające informacje o sposobie realizacji zadań związanych z zajmowanym stanowiskiem, uwzględniające w szczególności problematykę związaną z wykonywaniem nadzoru pedagogicznego,

3) w przypadku nauczyciela, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3 Karty Nauczyciela - dokumentację potwierdzającą dorobek zawodowy związany z realizowaniem, w okresie ostatnich dwóch lat, zadań odpowiednio na rzecz edukacji, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich.

3. Do wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego nauczyciele mogą załączyć, poza dokumentacją wymienioną w ust. 1 i 2, inną dokumentację świadczącą o ich osiągnięciach zawodowych.

4. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jest przedstawiona, z zastrzeżeniem ust. 5, w następującej formie:

1) opisu i analizy realizacji wymagań, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 1 i 2,

2) pisemnego sprawozdania z realizacji wybranych zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3,

3) opisu i analizy co najmniej dwóch przypadków rozpoznawania i rozwiązywania problemów edukacyjnych, wychowawczych lub innych, z uwzględnieniem specyfiki typu i rodzaju szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony,

4) zaświadczeń i materiałów potwierdzających pełnienie funkcji, prowadzenie działań lub wykonywanie zadań związanych ze spełnianiem wymagań określonych w § 5 ust. 2, jeżeli nie wynika to z planu rozwoju zawodowego,

5. W przypadku nauczycieli przedmiotów artystycznych dokumentacja, o której mowa w ust. 1 pkt 5, może być przedstawiona również w innej formie, związanej z ich działalnością artystyczną.

§ 8.

1. Wnioski o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego rozpatrywane są w kolejności ich wpływu.

2. W przypadku złożenia wniosku, wraz z dokumentacją, przez nauczyciela kończącego staż w danym roku szkolnym do dnia 30 czerwca tego roku, postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne powinno być podjęte oraz zakończone w tym samym roku szkolnym, jeżeli wniosek i dokumentacja spełniają wymagania formalne.

3. W przypadku złożenia wniosku, wraz z dokumentacją, przez nauczyciela kończącego staż w danym roku szkolnym po dniu 30 czerwca tego roku, postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne powinno być podjęte i zakończone nie później niż w styczniu lub w lutym następnego roku kalendarzowego, jeżeli wniosek i dokumentacja spełniają wymagania formalne.

4. W przypadku wniosku nauczyciela, który nie ma obowiązku odbywania stażu, ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. Postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne rozpoczyna się od analizy formalnej dokumentacji, o której mowa w §7.

6. Jeżeli wniosek oraz dokumentacja, o której mowa w § 7, nie spełniają wymagań formalnych, dyrektor szkoły lub właściwy organ nadający stopień awansu zawodowego wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wyznacza termin ich uzupełnienia.

7. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej albo komisji egzaminacyjnej powiadamia nauczyciela stażystę lub nauczyciela kontraktowego, który złożył wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, o terminie i miejscu przeprowadzania odpowiednio rozmowy kwalifikacyjnej lub egzaminu, co najmniej na 14 dni przed datą posiedzenia komisji.

§ 9.

1. Komisja kwalifikacyjna przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną, podczas której nauczyciel stażysta ubiegający się o stopień awansu zawodowego:

1) przedstawia sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego,

2) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wymagań określonych w § 3 ust. 2.

2. Komisja egzaminacyjna przeprowadza egzamin, w czasie którego nauczyciel kontraktowy ubiegający się o stopień awansu zawodowego:

1) dokonuje prezentacji własnego dorobku zawodowego,

2) odpowiada na pytania członków komisji dotyczące wymagań określonych w § 4 ust. 2.

3. Komisja kwalifikacyjna **analizuje** dokumentację przedstawioną przez nauczyciela mianowanego ubiegającego się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego.

§ 10.

Organ powołujący komisję kwalifikacyjną lub komisję egzaminacyjną, ustalając skład komisji, zapewnia w niej udział ekspertów, w miarę możliwości o specjalności zawodowej odpowiadającej typowi i rodzajowi szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony oraz specjalności zawodowej nauczyciela ubiegającego się o stopień awansu zawodowego.

§ 11.

1. Komisje kwalifikacyjne i komisje egzaminacyjne podejmują rozstrzygnięcia w obecności co najmniej 2/3 składu swoich członków.

2. Każdy z członków komisji ocenia spełnianie przez nauczyciela wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia awansu zawodowego, według punktowej skali **od 0 do 10**.

3. Nauczyciel otrzymuje odpowiednio akceptację komisji kwalifikacyjnej lub zdaje egzamin przed komisją egzaminacyjną w przypadku uzyskania co najmniej 2/3 możliwych do uzyskania punktów.

4. Wzór zaświadczenia o akceptacji komisji kwalifikacyjnej zawiera załącznik nr 1 do rozporządzenia.

5. Wzór zaświadczenia o zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną zawiera załącznik nr 2 do rozporządzenia.

6. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela dyplomowanego zawiera załącznik nr 3 do rozporządzenia.

7. Wzór aktu nadania stopnia nauczyciela mianowanego zawiera załącznik nr 4 do rozporządzenia.

8. Wzór aktu nadania z mocy prawa stopnia nauczyciela kontraktowego na podstawie art. 9a ust. 3 Karty Nauczyciela zawiera załącznik nr 5 do rozporządzenia.

9. Wzór aktu nadania z mocy prawa stopnia nauczyciela mianowanego na podstawie art. 7 ust. 1 oraz art. 10 ust. 3-5 ustawy z dnia 18 lutego 2000r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 19, poz. 239) zawiera załącznik nr 6 do rozporządzenia.

10. Wzór aktu nadania z mocy prawa stopnia nauczyciela kontraktowego na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy, o której mowa w ust. 9, zawiera załącznik nr 7 do rozporządzenia.

10 a. Wzór aktu nadania z mocy prawa stopnia nauczyciela mianowanego na podstawie art. 9a ust. 4 Karty Nauczyciela, zawiera załącznik nr 8 do rozporządzenia.

10 b. Wzór aktu nadania z mocy prawa stopnia nauczyciela mianowanego na podstawie art. 27 oraz art. 28 ustawy z dnia 23 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1194) zawiera załącznik nr 9 do rozporządzenia.

11. Do aktów nadania stopnia awansu zawodowego, o których mowa w ust. 6 - 10 b załącza się uzasadnienie.

§ 12.

1. Z przebiegu pracy komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej sporządzany jest protokół zawierający w szczególności uzyskaną przez nauczyciela punktację wraz z jej uzasadnieniem.

2. Protokoły i dokumentacja komisji kwalifikacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej przechowywane są przez organ powołujący komisję.

Protokoły udostępniane są organom nadzorującym czynności podejmowane w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego.

2a. Dokumentację, o której mowa w § 7 ust. 4, można zwrócić nauczycielowi na jego wniosek lub po uprawomocnieniu się decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego.

3. Organ, który powołał komisję kwalifikacyjną lub egzaminacyjną, zapewnia jej obsługę administracyjno-biurową oraz pokrywa wydatki związane z jej działalnością.

4. W sprawach proceduralnych dotyczących prac komisji, nieuregulowanych w rozporządzeniu, decyduje komisja w drodze głosowania zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków.

§ 13.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Kursywą zaznaczono zmiany wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 maja 2002 r.